

[Boligministeren]

som følge af en indkomstfremgang med en tilskyndelse til at økonomisere med boligforbruget. Efter de nugældende regler vil en huslejestigning ved uændret indkomst blive dækket 100 pct. af boligydelsen inden for maksimumsbeløbet i årene 1991 til 1995. Med den foreslåede egenbetaling vil en huslejestigning kun blive dækket 90 pct. af boligydelsen.

Idet jeg herudover henviser til forslaget og dets bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Lettelse af samspilsproblemer m.v.).

(Lovforslag nr. L 119).

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændring af regler om praktisk bistand og om plejehjem og beskyttede boliger).

(Lovforslag nr. L 120).

I redegørelsen om ældrepolitikken, som jeg afgav til Folketinget den 30. oktober 1986, blev det tilkendegivet, at regeringen nu finder, at tidspunktet er kommet med hensyn til at lette pensionisternes såkaldte samspilsproblemer, problemer, som – efterhånden erkendt af alle – fører til klart urimelige resultater for mange af de pensionister, der har ekstrairndtægter ved siden af pensionen. Disse personer, der i de arbejdsaktive år har accepteret økonomiske afsavn for at kunne have ekstra økonomiske midler i pensionisttilværelsen, må som pensionister konstatere, at den økonomiske fordel af disse anstrengelser kan være meget lille.

Af denne grund, men også af hensyn til fremtidens pensionister, der eventuelt har en arbejdsmarkedspension ved siden af, er det nødvendigt at forbedre reglerne for de indtægtsbestemte pensionsydelse – forbedringer, der for de kommende pensionister giver grundlag for at spare op til pensionisttilværelsen i tillid til, at det kan betale sig.

De fremsatte forslag skal derfor ses både i sammenhæng med regeringens bestræbelser på det økonomiske område for at fremme opsparingen og som et led i regeringens samlede ældrepolitik, som jeg detaljeret har gjort rede for i ældredelegørelsen.

Efter gennemførelsen af førtidspensionsreformen, de ændrede samordningsregler for tjenestemandspensionister og delpensionsordningen skal ændringerne vedrørende samspilsproblemerne således ses som det næste led i regeringens ældrepolitik.

Af hensyn til sammenhængen nødvendiggør en samspilsløsning ændringer i pensionsloven, bistandsloven og boligstøtteleven.

De forslag, der vedrører Socialministeriets område, pensionsloven og bistandsloven, forelægges nu for Folketinget. Boligministeren fremsætter samtidig lovforslag om ændring af boligstøtteleven for så vidt angår ændring af reglerne for boligydelse til pensionister.

De væsentligste ændringer, der skal til for at lette pensionisternes samspilsproblemer, vedrører naturligvis pensionsloven.

Lovforslaget herom medfører som den væsentligste ændring, at de forskellige pensionsydelser, der er indkomstafhængige, dvs. det personlige tillæg, pensionstillægget og grundbeløbet, skal aftrappes i forlængelse af hinanden. Efter de gældende regler kan pensionister komme ud for, at de nævnte pensionsydelser bliver aftrappet samtidig.

Det bliver efter forslaget også muligt for pensionister at have større ekstrairndtægter end hidtil, førend aftrapningen påbegyndes af pensionstillægget og grundbeløbet.

Det sikres endvidere med forslaget, at de indtægtsafhængige ydelser som personlige tillæg ikke længere kan fortabes på én gang, hvis pensionistens indtægt overskrider en bestemt grænse.

Det personlige tillæg skal som hidtil ikke bortfalde ved ekstrairndtægter på ca. 10.000 kr. for enlige og ca. 15.000 kr. for gifte pensionister (pr. 1. oktober 1986).

Overstiger pensionistens indtægter disse grænser, skal tillægget efter forslaget reduceres efter en såkaldt glidende skala, dvs. at tillægget bliver mindre ved stigende indtægter inden for et indtægtsinterval.

Træffer det sociale udvalg således beslutning om, at en enlig pensionist, der har indtægter over 10.000 kr., eller et ægtepar, der har indtægter over 15.000 kr., skal have tildelt et personligt tillæg, skal ydelsen efter forslaget reduceres med en bestemt procent afhængig af ekstrairndtægternes størrelse. Denne procent, der fastsættes for et kalenderår ad gangen, beregnes på baggrund af den nævnte glidende skala, dvs. at det per-

[Socialministeren]

sonlige tillæg, der svarer til den fulde ydelse, skal nedsættes med 1 procent for hver 300 kr. for enlige og 450 kr. for gifte, som de pågældende har i indtægt ud over henholdsvis ca. 10.000 kr. og ca. 15.000 kr.

Som nævnt skal de forskellige pensionsydelse aftrappes i forlængelse af hinanden. I forhold til de nugældende pensionsbeløb pr. 1. oktober 1986 betyder dette, at de personlige tillæg skal aftrappes i intervallet ca. 10.000–40.000 kr. for enlige og ca. 15.000–60.000 kr. for gifte pensionister. Ydelsen, det personlige tillæg til varme, medicin m.v., er således først aftrappet fuldt ud ved henholdsvis ca. 40.000 kr. for enlige og ca. 60.000 kr. for gifte pensionister. Pensionister med ekstraindtægter op til 40.000 kr. for enlige og 60.000 kr. for ægtepar vil således for fremtiden modtage en procentandel af et fuldt personligt tillæg i modsætning til i dag, hvor denne gruppe normalt ikke er berettiget til personligt tillæg overhovedet.

I forlængelse af det personlige tillæg skal pensionstillægget aftrappes, hvis pensionistens indtægt giver grundlag herfor, dvs. at den enlige pensionists indtægt skal overstige ca. 40.000 kr., medens de giftes skal overstige ca. 60.000 kr. (pr. 1. oktober 1986).

Endelig påbegyndes aftrapningen af grundbeløbet for 67–69-årige folkepensionisters arbejdsindtægter og for førtidspensionisters indtægter, hvis disse overstiger ca. 63.000 kr. (pr. 1. oktober 1986). Jeg skal i den forbindelse fremhæve, at som hidtil sker aftrapningen af de personlige tillæg og pensionstillægget for så vidt angår gifte pensionister på grundlag af parrets samlede indtægter. Aftrapningen af grundbeløbet sker derimod alene på grundlag af den enkelte ægtefælles egen indtægt.

Forslaget om ændringer af pensionsloven indeholder også et forslag om ændrede reguleringstidspunkter for pensionsydelse og fradragsbeløbene. Af administrative grunde foreslås det således, at regulering skal foretages pr. 1. januar og 1. juli af pensionsydelse og i stedet for pr. 1. april og 1. oktober, og at fradragsbeløbene reguleres én gang om året, pr. 1. januar. For kommunerne opnås herved den administrative fordel, at pensionsydelse alene skal reguleres 2 gange om året i stedet for som hidtil 3 gange. Reguleringen af fradragsbeløbene pr. 1. januar har endvidere sammenhæng med, at der som nævnt oven-

for skal udregnes en procent for hver enkelt pensionist, som eventuelle personlige tillæg skal beregnes efter. Denne »beregningprocent« får hermed gyldighed for et kalenderår ad gangen.

I relation til pensionsforslaget skal jeg endelig fremhæve, at i forbindelse med de nævnte ændringer for så vidt angår beregningen af personlige tillæg foreslås det, at der gives socialministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om tildeling og beregning af det særlige personlige tillæg, der også kaldes varmemhjælp.

Det er hensigten med denne bemyndigelsesbestemmelse at få fastsat bindende regler for varmemhjælp, således at alle pensionister kan få tildelt og beregnet denne ydelse på et ensartet grundlag. Udgangspunktet for fastsættelsen af disse regler vil blive en undersøgelse om pensionisternes varmeudgifter m.v., som Socialministeriet har iværksat. Undersøgelsen forventes afsluttet i foråret 1987.

På grund af merudgifterne ved lovforslaget om ændring af pensionsloven, der skønsmæssigt beløber sig til i alt ca. 1,7 mia. kr., foreslås det, at forbedringerne indføres trinvis.

Det er ikke mindst for de nuværende pensionister afgørende, at ændringerne vedrørende de personlige tillæg, herunder varmemhjælp, får virkning først. Disse forbedringer samt de ændrede reguleringstidspunkter skal derfor efter forslaget træde i kraft den 1. januar 1988. Derefter, dvs. den 1. januar 1989 og den 1. januar 1990, gennemføres forbedringerne for så vidt angår fradragsbeløbet for grundbeløbet. Endelig optrappes fradragsbeløbet for pensionstillægget i perioden 1. januar 1991–1. januar 1995.

Som nævnt er forslaget om ændring af bistandsloven en del af de samlede ændringer, der har til formål at lette pensionisternes samspilsproblemer.

Efter dette forslag foreslås bl.a., at betalingen for praktisk bistand – den varige hjemmehjælp – fra den 1. januar 1989 gøres udgiftsfølgelig i modsætning til nu, hvor betalingen er indtægtsafhængig. Betalingen foreslås fastsat til 13 kr. i timen, og der kan som hidtil højst kræves betaling for 6 timers hjemmehjælp om ugen.

Beløbet foreslås reguleret efter udviklingen i den faktiske udgift til hjemmehjælp.

[Socialministeren]

På boligområdet genfremsætter boligministeren forslag til lov om boliger for ældre og personer med handicap med henblik på ikrafttræden den 1. januar 1988. Som en konsekvens heraf kan der ikke efter 1. januar 1988 opføres plejehjem og beskyttede boliger efter bistanndslovens regler. De allerede eksisterende plejehjem og beskyttede boliger kan dog fortsat drives efter bistanndslovens bestemmelser. Og i ældreboliglovsforslaget er der indsat en bestemmelse, der muliggør opførelse af boliger, der ikke opfylder de sædvanlige krav til en selvstændig bolig.

Når der i tilknytning til ældreboligerne etableres ældrecentre efter reglerne i bistanndsloven samt døgnberedskab, kan der ydes beboerne en bistand, der fagligt og med hensyn til tryghed svarer til, hvad der ydes i de nuværende institutioner for ældre.

Beboerne i de fremtidige ældreboliger vil få deres pension udbetalt, og der vil på den måde opstå en forskel mellem plejehjemsbeboere og beboere i de nye ældreboliger. Som et første led i en ligestilling foreslår jeg derfor, at der fra den 1. januar 1989 indføres en bestemmelse, der giver kommunalbestyrelserne mulighed for at udbetale pension til beboerne, som derefter skal betale for ophold og for de ydelser, de modtager i forbindelse med plejehjemsopholdet.

Det er en forudsætning for en sådan ordning, at beboerne får en mulighed for at vælge nogle af de ydelser fra, som hidtil er indgået i den samlede »ydelsespakke«. De fleste plejehjemsbeboere vil få et væsentlig større beløb til fri disposition ved indførelsen af den nye betalingsordning, og der sikres beboerne en disponibel indtægt – efter betaling for samtlige ydelser – der *mindst* svarer til beløbet til personlige fornødenheder.

Der er ingen tvang i ordningen, det vil sige, at de plejehjemsbeboere, der ikke kan eller ikke ønsker at administrere deres pension selv, fortsat kan modtage de samlede ydelser og betale dem under ét ved modregning i pensionen.

Det foreslås, at reglerne om plejehjemsbeboernes ydelser og betaling tages op til vurdering med henblik på revision på grundlag af erfaringerne i 1989 og 1990.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg anbefale lovforslagene til Folketingets hurtige og velvillige behandling.

Landbrugsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg skal herved tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til læplantning.

(Lovforslag nr. L 121).

Ved lov nr. 245 af 12. maj 1976 om tilskud til læplantning lovfæstedes en ordning, hvorefter staten yder tilskud både til den egnsvisse, systematiske læplantning (kollektiv læplantning) og til læplantning foretaget af enkeltpersoner (individuel læplantning). Tilskudsordningen forlængedes i 1981 og udløber nu med udgangen af 1986. Selv om ikke alle behov til enhver tid har kunnet opfyldes, har tilskudsordningen betydet en stabilisering af læplantningsaktiviteterne på et højt niveau, som har betydet, at Danmark på dette område tjener som mønster for mange andre lande.

Læplantning modvirker sandflugt og jordfygning og giver derved større sikkerhed for landbrugsproduktionen, der også øges noget under de forbedrede læforhold. Læhegn bevirker også nedsættelse af vindhastigheden ud over de lokale læzoner og medvirker derved til et bedre miljø for plante- og dyreliv og for mennesker. Med den alsidige sammensætning af de moderne læhegn tilfører læplantningen oftest landskabet et positivt element, og hegnenes placering medvirker til at fremhæve landskabets naturlige konturer. Læhegn tjener også i et vist omfang som spredningskoridorer for vildtet. Gennem generationers bestræbelser er der opnået meget store resultater på læplantningsområdet, men der vil inden for en overskuelig årrække fortsat være stort behov både for anlæg af nye hegn og for udskiftning af ældre hegn, der eventuelt er udlevede, sygdomsangrebne eller uhensigtsmæssigt placerede. Til belysning af læplantningens nuværende omfang kan nævnes, at der i den kollektive læplantning i efteråret 1985/foråret 1986 blev plantet i alt 831 km hegn fordelt på 20 læplantningslav. Tilskuddet til den individuelle læplantning (tilskud til nedsættelse af plantepriisen) var i 1985 fordelt på 950 tilskudsmodtagere til anskaffelse af 528.701 stk. løvtræer og 124.022 stk. nåletræer.

Det var i regeringens lovprogram bebudet, at der i denne folketingssamling ville blive fremsat forslag til en lov om læhegn, der